

ADEDE ARCHEOLOGISCH RAPPORT 857

Nota Heikruis – Molenhofstraat
(Vlaams-Brabant)

Programma van Maatregelen

VAN EYNDE MEREL

Colofon

Uitgever	ADEDE bv
Jaar van uitgave	2022
Plaats van uitgave	Gent
Redactie	David Janssens
ISSN	2033-6810

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ADEDE bv. ADEDE bv is niet aansprakelijk voor eventuele schade voortvloeiend uit diens adviezen.

Inhoudsopgave

1	Gemotiveerd advies.....	- 4 -
2	Programma van maatregelen.....	- 5 -

1 Gemotiveerd advies

Het programma van maatregelen geeft een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen voor de omgang met archeologisch erfgoed bij bodemingrepen. Het beschrijft de aard van deze maatregelen en de uitvoeringswijze van de eventuele maatregelen. Het gemotiveerd advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van het vooronderzoek.

In opdracht heeft ADEDE bv in april 2022 een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd op een terrein gelegen aan de Molenhofstraat 31 te Heikruis (Pepingen). Dit onderzoek werd later die maand gevolgd door een proefsleuvenonderzoek. Het onderzoek werd uitgevoerd naar aanleiding van de geplande afbraak van een groot deel van de huidige bebouwing en de bouw van een nieuw complex met kelders en een parkeergebouw alsook de heraanleg van de omgeving met verhardingen en een groene zone. Deze ingreep betekent immers een bedreiging voor het aanwezige bodemarchief.

De uitgevoerde twaalf boringen toonden aan dat de bodem in het noorden van het onderzoeksgebied reeds sterk verstoord is zoals aangegeven op de bodemtypekaart (OB en OT). De verstoring was het sterkst in het noorden, maar was ook in beperktere mate aanwezig in het centrale en zuidelijke deel. De textuur B-horizont kon niet gelokaliseerd worden. In drie boringen in het oosten werd wel colluvium aangetroffen, in de andere boringen was deze compleet afwezig. De bodemtypekaart komt dus slechts gedeeltelijk overeen met de resultaten van de boringen.

De sterke verstoring en het grotendeels ontbreken van de textuur B-horizont laat toe de verwachtingskans voor in-situ steentijdartefactensites sterk te verlagen. De geografische locatie van het projectgebied langs een helling is verder niet optimaal voor een zeer goede bewaring van de bodemopbouw. De bovenste lagen van de bodem zijn mogelijk reeds deel afgetopt en verloren gegaan. De verstoring die werd aangetroffen in de boringen concentreert zich voornamelijk rond de bestaande bebouwing in het noorden en neemt dan geleidelijk af naar het zuiden. Deze verstoringen zijn mogelijk archeologisch waardevol en onderdeel van oudere bouwfases of andere relevante archeologische sporen. Verder naar het zuiden was de bodemopbouw gunstig bewaard naar de bewaring van sporensites. Een proefsleuvenonderzoek zou de aan-of afwezigheid hiervan kunnen nagaan.

Het proefsleuvenonderzoek bevestigde het beeld van de bodemopbouw dat gevormd werd bij het landschappelijk bodemonderzoek. Door de aard van de bodem zijn er twee archeologische niveaus aanwezig: (1) net onder de A horizon en in het colluvium en (2) net onder het colluvium en op de C-horizont. De overgang tussen de A-horizont en het colluvium vond plaats tussen 40 en 60 cm onder het maaiveld. De diepte van de C-horizont varieerde sterker door de dikte van het colluviumpakket.

Alle archeologische sporen bevonden zich in het eerste vlak. De meeste archeologisch relevante sporen bevinden zich in het (noord)oosten van het onderzoeksgebied. Indien deze sporen aan het klooster der Ursulinen gelinkt kunnen worden is het niet onlogisch dat de sporen zich op deze locatie en dus het dichtste bij de gebouwen bevinden. De bakstenen sporen lijken allemaal subrecent van oorsprong. De oudste vondsten dateren uit de 14de-15de of 15de-16de eeuw, maar deze oudere vondsten zijn in de minderheid. Wat betreft de overige sporen gaat het voornamelijk om kuilen en paalkuilen die geen dateerbare vondsten bevatten. Deze laatsten vormden mogelijk een erfafscheiding. Er is geen duidelijke afbakening van de site, bijkomend zijn de meeste sporen eerder recent van aard.

Gezien de dateringen van de meeste sporen in de 18de-19de eeuw en het kleine aantal oudere sporen, kan gesteld worden dat de maximale kenniswinst van het onderzoeksgebied reeds bereikt is. Bijgevolg zou verder onderzoek van het terrein weinig tot geen kenniswinst opleveren en wordt dit niet als nuttig beschouwd.

2 Programma van maatregelen

Binnen het verslag van resultaten en bovenstaand gemotiveerd advies werd aangetoond dat het potentieel op waardevolle kenniswinst ontbreekt bij de uitvoer van verder archeologisch (voor)onderzoek. Volgens artikel “§5.2 van de Code van Goede Praktijk” is verder vooronderzoek dan ook niet aangewezen. Verdere maatregelen inzake archeologisch onderzoek worden dan ook – conform de Code van Goede Praktijk – niet voorgesteld.

Dit advies ontslaat de opdrachtgever, noch de aannemer van de geplande werken, niet van zijn verplichting om tijdens de bouwwerken rekening te houden met de wettelijke archeologische meldingsplecht. Eventuele toevalsvondsten dienen steeds gemeld te worden aan het agentschap Onroerend Erfgoed.